

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kon. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58

GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Ereleden: Hr. B. Guys
Hr. en Mevr. P.A. Bosman
Mevr. H.v.d. Linden

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

Uitsl. voor verslagen en Abonn. Dovenetelweg 57a. Den Haag tel. 68.45.41.

Secretariaat: Graaf Willem de Rijkelaan 15 Leidschendam Tel: 01761 - 5154

W E E K B L A D

=====

nadruk verboden

15e jaargang nr.26

=====

12 maart 1971

x in de kantlijn betekent de vraag

- " " " " het antwoord

Goeden avond, vrienden.

Zoals U weet, zijn wij niet alwetend of onfeilbaar. U zult zich dus een eigen mening vormen over ons onderwerp van heden. Dit werd aan het begin van het verenigingsjaar door U ter behandeling gekozen en draagt de titel

ONTDEKKINGEN IN EIGEN DROOMLEVEN

=====

Elke mens droomt. In elke mens is het dromen een tweede werkelijkheid, die voor een groot deel door associatieve reflexen wordt bepaald. Elke droom omvat een groot deel van de werkelijke persoonlijkheid en schept een wereld, waarin de psychische spanningen, de beperkingen van de werkelijkheid, voor een groot deel kunnen worden afgereageerd.

Elke mens heeft, al is het alleen maar door zijn opvoeding en het milieu, waarin hij verkeert, bepaalde inhibities. Dezen gelden ook voor het droomleven. In de droom is de mens dus beperkt en hij zal geneigd zijn bepaalde acties, die voor hemzelf noodzakelijk zijn, maar die in zijn dagelijkse werkelijkheid onbereikbaar bleken, op poëtische of symbolische wijze in de droom uit te drukken.

Hiermede hebben wij reeds iets gezegd omtrent het droomleven van elke mens. Nu is het zo, dat de werkelijke persoonlijkheid, die zich verschuilt achter het masker van alledag, zich het snelste openbaren zal in de droom.

Men heeft getracht, dromen te ontleden en allerhande symbolen te vertalen in verwachtingen voor de toekomst enz. Ik meen niet, dat ik het met een dergelijke interpretatie van de betekenis van de droom eens kan zijn. Indien U dus pas een nieuw egyptisch of zigeunerdroomboek hebt gekocht, moet ik U teleurstellen.

Wat U daarin leest als verklaring voor uw dromen, kan misschien leuk zijn, maar het zal zelden en dan alleen nog maar toevallig juist zijn. U bent zich van die droom niet geheel bewust. Elke mens droomt. De gemiddelde droomactiviteit van de mens beslaat ongeveer de helft, soms zelfs $\frac{3}{4}$ van de slaaptijd.

Dromen zijn niet tijdgelimiteerd en verlopen niet, zoals men wel eens aanneemt, met jaren in minuten. Een dergelijke droom is niet onmogelijk, maar er bestaan evenzeer dromen, waarin het tijdsverloop met de werkelijkheid parallel blijft. Dit betekent dus, dat dan een minuut van de droom ook een minuut op de klok in uw werkelijke wereld zal zijn.

U droomt. Maar wat droomt U? In de meeste gevallen weet U dit niet. U zult later ontwaken. En dan blijkt, dat de belevingen en spanningen, die in de droom op zijn getreden, wel degelijk invloed hebben gehad op de wijze, waarop U persoonlijk, en voornamelijk psychisch, de wereld bij het ontwaken ervaart en bezielt.

Komt U wakker uit een droomwereld, waarin het heerlijk was te vertoeven, dan voelt u zich wat lui, maar opgewekt. Wordt u wakker na een droombeleving, waarin alles een en al activiteit was en tempo u beheerste, zo zal dit zich manifesteren in een veel sneller dan gebruikelijk verlaten van het warme nest.

Hebt u een droom, waarin een enorme strijd wordt gestreden, zo hebt u waarschijnlijk ook een innerlijke of persoonlijke strijd gestreden. U zult dan vermoeid zijn.

Zo zijn er dus bepaalde indicaties omtrent het droomleven te vinden in de wijze van ontwaken. Wanneer u ontdekt dat u regelmatig vermoeid wakker wordt, dient u op grond hiervan twee dingen te doen: In de eerste plaats dient u na te gaan, of u misschien ziek bent. Hiertoe dient u een deskundige te raadplegen. In de tweede plaats zult u, zeker wanneer het eerste niet toetreffend blijkt, dienen na te gaan, welk probleem u kwelt.

U zult dan waarschijnlijk beginnen met een grote reeks meer persoonlijke problemen voor uzelf op te sommen. Maar nu het eigenaardige: Wanneer u dit uitreikend hebt gedaan, volgt hier op, meestal reeds dezelfde nacht veelal met een herhaling van dezelfde of een soortgelijke droom binnen enkele weken, een droom waarin het probleem waarom het gaat duidelijk wordt aangeduid en in vele gevallen zelfs een oplossing daarvoor wordt gesuggereerd.

Dit is een punt van belang: Het droomleven helpt u dus niet alleen uzelf te ontspannen en een beeld te verkrijgen van uw eigen persoon - hoe belangrijk dit ook moge zijn - maar biedt u veelal ook oplossingen voor bepaalde problemen.

Nu moeten wij hierbij wel vooropstellen, dat een droomoplossing nooit een werkelijke oplossing is. Wanneer U in uw droom een mooi sonnet schrijft, blijkt het een abjadoe in normale taal te zijn. Maar u hebt misschien in dit droomsonnet wel een ritme gevonden, wat u voor een goede formulering van uw denkbeelden kunt gebruiken. In de meeste dergelijke gevallen kan men stellen, dat in de droom een grondregel wordt gevonden, waarmee men kan scheppen. En dit kan zeer belangrijk zijn.

Het belangrijke is in deze gevallen niet, dat u b.v. de oplossing vond in de droom voor een mathematisch probleem, dat u kwelt, maar wel, dat u in die droom attent wordt gemaakt op de mogelijkheid dit probleem op een andere wijze te benaderen.

U moet wel begrijpen, dat in een droom alles mogelijk is. De droom is grotendeels een wereld, die je zelf creeërt en waarin, zo er al werkelijke werelden een rol zouden spelen, het toch altijd gaat om werelden, die niet onderdanig zijn aan de algemene regels en wetten van uw stoffelijke wereld en daarnaast ook zeker geen oplossingen kennen, die voor bepaalde problemen in uw wereld normaal en gangbaar zijn.

Je kunt dus nooit zeggen: de oplossing van mijn probleem wordt mij geheel en volledig juist door de droom gegeven. Wel kun je stellen: er wordt mij een bepaalde mentaliteit in mijzelve getoond en daarnaast een andere denkwijze getoond, waardoor ik mijn probleem beter en juister kan benaderen.

Dit op zichzelf is misschien nog niet dat, wat u in dit onderwerp zoekt. Laat ons daarom verder gaan met de vraag, wat er werkelijk gebeurt, wanneer men werkelijk uittreedt.

Voor degenen, die deze term niet kennen: Onder uittreden wordt verstaan een projectie van het ik, of een deel van het ik in een andere wereld dan de stoffelijke, terwijl de zo opgedane belevingen niet of slechts ten dele in de herinnering aanwezig blijven bij het ontwaken.

Wanneer U uittreedt, komt u in feite in een wereld, waarin tijd niet bestaat op met de aarde vergelijkbare wijze. Stel nu, dat u zit met een probleem, dat uit uw jeugd stamt. U hebt daar op middelbare leeftijd nogal wat erger mee ervaren. Nu bent u ouder en hebt Abraham reeds gezien. Het probleem komt echter ook nu onderbewust in u opduiken.

Het is nu zeer wel mogelijk, dat uw droom u in contact brengt met een wereld van de geest, waarin een oplossing van uw probleem tot de mogelijkheden behoort. Uw beeld van dit alles kan dan zeer wel zijn, dat u met twee jongere ikken samen rond een tafel zit en het gezamenlijke probleem bespreekt.

De mens konfronteert zichzelf met dat, wat hij geweest is. Misschien is er tijdens deze konferentie met jezelf zelfs nog een vierde persoonlijkheid aanwezig: een beeld van datgene, wat je weet of meent eens te zullen zijn. Deze gestalten zijn ergens reëel, want zij bestaan ergens in de tijd. Aan de andere kant zijn zij niet reëel in uw aardse bestaan, daar zij hierin alleen betekenis kunnen hebben als verleden of toekomst.

De uitwisseling van problemen en denkbeelden kan echter een oplossing geven binnen het kader van deze droom of uittreding, voor uw eigen spanningen. Je zult beter kunnen begrijpen, waarom je bepaalde dingen eens hebt gedaan en zult mogelijk ook beter beseffen, waarom je nu bepaalde dingen zult gaan doen.

Begrip voor jezelf is een van de belangrijkste dingen in een benaderen van het werkelijke bestaan. Wanneer je niet weet, wat je wilt, als je niet begrijpt, wat je beweegt, kun je niets meer bewust en zelf doen. Dan ben je alleen de slaaf van allerlei invloeden, waarmede je eenvoudig geen raad weet.

Maar op het ogenblik, dat je begrip begint te krijgen voor je eigen problematiek, dat je begrip begint te krijgen voor alles, wat je zelf bent en kunt, lossen zich de

meeste problemen als vanzelf op. Dan is er geen kwestie meer van wereldvervreemding, maar is de wereld juist een noodzakelijk en onontkenbaar deel geworden van alles, wat je bent en gaat doen. Dan is er geen sprake meer van communicatiestoornissen, maar zal er eerder sprake zijn van het vinden van nieuwe communicatievormen.

Je kunt op die wijze natuurlijk wijzer worden omtrent jezelf en zo je gedragingen t.a.v. de wereld veranderen. Een nog wonderlijker erkenning vindt men veelal middels uittreding in wat men zomerlandsferen of zomerwerelden pleegt te noemen.

Nu kan ik mij voorstellen, dat velen onder u zelfs aan het bijwonen van deze bijeenkomst geen voorkeur zouden geven, wanneer zij de mogelijkheid hadden nu naar een zomerland uit te treden.

Zomerland is een sfeer van vormen. Maar die vormen daarin zijn niet onveranderlijk en bepaald. Onthoud dit goed. Wat U "ziet" is niet geheel en al een werkelijkheid. Wat U ziet, zijn de gedachtenprojecties van uzelf en anderen.

In de uittredingsdroom ziet u allerhande vormen, maar die vormen verschillen allen enigszins van hetgeen u op aarde ooit hebt gezien. Er staan b.v. tulpen, maar zij zijn net niet meer tulpen, zoals die op aarde kunnen bestaan. Of u ziet een vlinder, maar deze wijkt in enkele details af van alles, wat men op gebied van vlinders op aarde maar kan kennen.

Soms kan de verandering zelfs belachelijk worden. U ontmoet misschien een leeuw, die niet brult, maar klagelijk miauwt en op zijn achterpoten lopende of mooi zittende, kennelijk om een stukje lever vraagt.

Dergelijke dingen, hoe krankzinnig die ook lijken mogen, komen in de zomerlandwerelden inderdaad wel voor: U kent hier eigenschappen toe. U bepaalt de aard der dingen.

Nu kent u misschien het verschijnsel van iemand, die droomt, maar in die droom beseft, dat hij slechts droomt. Zo iemand neemt de droombelevingen waar met een zekere mate van objectiviteit. Slechts zelden komt men tot een uit dit besef beheersen van de droom, maar alles, wat je in de droom ondervindt, onderga je gelaten in het besef, dat het slechts een droom is. Je beoordeelt in feite de situaties, waarin je vertoeft in plaats van een ondergaan ervan.

Kun je iets dergelijks in een zomerlandsituatie bereiken - dit gebeurt meer dan men zou denken - dan is de afwijking die bestaat tussen uw stoffelijke wereld en de wereld, waarin u tijdelijk vertoeft of meent te vertoeven, gelijktijdig een indicatie voor de wereld, waarin u vertoeft en voor de ontwikkeling van uw eigen wezen.

Wanneer uw tulp groter en mooier is dan alles, wat op aarde bestaat, heeft u kennelijk schoonheidsgevoel, maar daarnaast ook een grote behoefte u te doen gelden. Dit is onverweigerlijk waar in het gestelde geval.

Wanneer u vlinders met abstracte patronen ietwat hip uitgedost rond ziet fladderen boven onbekende honingdragende bloemen, wetst dit de konklusie, dat u niet tevreden bent met uw normale levenspatroon en dus kennelijk veranderingen nastreeft of van node hebt.

Ongeacht de werkelijke ontmoetingen, die tijdens een uittreding plaats kunnen vinden, zijn alle waarnemingen mede interpretatief en als zodanig indicaties t.a.v. hetgeen U zelf bent, zowel als t.a.v. uw beweegredenen.

Ik weet niet, of het merendeel van de aanwezigen het aangenaam vindt, dat ik bij een bespreking van erkenningen in het droomleven niet tot bovennatuurlijke mogelijkheden kom, maar steeds weer terug keer tot datgene, wat men zelf is en de mogelijkheid dit beter te beseffen.

Weest eerlijk: Alles, wat u denkt, ziet en gevoelt, ook in uw eigen stoffelijke wereld, wordt voor een groot deel bepaald door uw eigen interpretaties van het erkende door de wijze, waarop u er tegenover staat. Vandaar dat b.v. een bepaalde kledij vanuit het standpunt van de een hip en prima is, terwijl dezelfde kleding vanuit het standpunt van een ander vies, onbehoorlijk enz. heet te zijn.

Het is uw eigen standpunt, dat niet alleen de waardering, maar wel degelijk ook de wijze van beleven en daarmee de betekenis en invloed van de dingen op uzelf bepaalt. Nu bestaat er in de droomwereld geen konkrete waarde. Er is niet iets, wat onveranderlijk is, iets waaraan je je op de duur zult stoten, wanneer je fouten in beoordeling enz. maakt.

Alles in de droomwereld plooit zich, vormt zich om, is armorf en hergroepeert zich voortdurend in overeenstemming met uw eigen gedachten en uw eigen acties. Het is dan naar ik meen ook duidelijk, dat juist de afwijkingen tussen uw normale waarnemingen en de waarnemingen in uw droomwereld aanduiden, op welke wijze u ook uw eigen wereld zoudt willen vervormen.

Het zijn uw angsten en wezen, die voor u de vorm en inhoud van de droomwereld bepalen. Indien wij dit als juist aannemen, kunnen wij voorlopig het verhaal, dat vele dromen ook nog bevatten, eenvoudig terzijde stellen.

U kent die verhalen over wekdromen wel. Een man ligt b.v. te slapen. Door een toeval valt er een druppelwater op zijn hoofd. Kort voor het ontwaken droomt de man nu, dat hij een soort Noach is, die 40 dagen ronddobbert in een zondvloed. Een dergelijk droomverloop is zeer aanvaardbaar: de druppel water kan het denkbeeld regen brengen. Van regen kan de associatie met zondvloed ontstaan etc. .

Het verhaal, dat de man hierbij verder droomt, is niet zo belangrijk. Wel belangrijk is de reactie: deze gaat automatisch in de richting van een ramp. Met andere woorden zegt dit: hij is bevreesd, is onzeker en weet geen raad met zich zelf. Anders zou hij op een dergelijke prikkel immers niet met deze droom reageren.

Stel, dat de man aan de hand van de zelfde wekprikkel droomt, dat hij aan het pknikken is. Er valt een regenbui en hij gaat in een hutje gezellig schuilen met perfect gevormd gezelschap. De konklusie zal dan kunnen luiden, dat de man met zich en de wereld best tevreden is, dat hij optimistisch van aard is in deze periode en het beste van het leven verwacht.

Dit alles is logisch: de coulisse van de droom is indicatief voor de wezensinhoud van de dromer. Het verhaaltje meestal niet. De reactie is het belangrijkste.

Zo kun je, wanneer je in de betekenis en waarden van de eigen dromen door wilt dringen, het beste in de eerste plaats met de stemming van die dromen rekening houden. Het is de mood of the dream, die bepaalt, hoe je zelf op het ogenblik bent.

Wanneer u overspannen bent, zullen uw dromen over het algemeen zeer fragmentarisch of zelfs onsamenvattend zijn.

Het karakter van de droom zal jachtig zijn, met vele mislukkingen. De jachtigheid en vermoeidheid, die het karakter van de droom bepalen, zullen op een vermoeidende wijze voort blijven werken in u na het ontwaken.

Hebt u dromen, die voortdurend angstig zijn, terwijl u daarbij steeds weer u gejaagd gevoelt of meent achtervolgd te worden, zo kunt u maar beter aannemen, dat u - tenzij u vlak voor het slapengaan een te zware maaltijd gebruikte - er beter aan doet, wat kalmpjes aan te gaan doen. Want dan bent u kennelijk over uw toeren gedraaid.

Indien u aan de andere kant maar een uurtje wegzinkt in slaap en heerlijk verfrist wakker wordt met het gevoel vele uren geslapen te hebben - en ook dit komt voor - dan toont dit zonder meer aan, dat u zich bijzonder ontspannen gevoelt.

Is hierbij dan ook nog sprake van een droom - en in dergelijke gevallen komen kleurdromen vaak voor, terwijl ook belevenisdromen hierbij een rol spelen - zo mag men stellen: kleur of belevenis hebben een gevoelsbetekenis. Ik kan hierbij uitgaan van de in de stoffelijke wereld gangbare interpretatie van kleur en beleven. Dezen bepalen dan de aard van de harmonie, die men kent.

Droomt u b.v. over groen of bent u bezig met een droom, waarin u anderen helpt, zonder dat u hierbij werkelijk betrokken bent - goedwillendheid dus - dan kunt u veilig zeggen: Ik geloof in mijzelf of in een deel van de wereld. Het is dit geloof, dat mij de ontspannenheid geeft. Dit betekent, dat, zo u in het leven op soortgelijke wijze verder wilt gaan, u in de eerste plaats zult moeten zoeken naar een oprecht geloof, onverschillig waarin.

Daarin ligt voor u de kans, de mogelijkheden tot ontspannen streven met voor het ik gunstige betekenissen verder te ontwikkelen en zo een gelukkiger wijze van leven met meer inhoud te vinden.

In het volgende voorbeeld spreken wij er niet over of het geheel mogelijk alleen maar een associatieve droom, dat wel een uittreding is. Wij laten dit buiten beschouwing. Ik hoop, dat ook de vraagstellers na de pauze dit zullen doen.

Je gaat een weg op, komt in een weiland. Opeens wordt het weiland tot een soort groen eiland tussen wolken. De weg gaat steeds verder, wordt helderder, alles wordt steeds scherper gedefinieerd, tot het is, alsof je de zon zelf binnen wandelt. Wanneer je eenmaal die zon binnentreedt, heb je een enorm gevoel van vreugde, maar je ziet geen vormen meer.

Wat zou je op grond van een dergelijke droom omtrent jezelf kunnen konstaten, welke erkenningsmogelijkheid ligt hierin?

In de eerste plaats: oin mijn droom loop ik over een weiland, de groene kleur treft mij. Konklusie: Ik voel mij verbonden met de natuur en de werkelijkheid van mijn wereld. Deze verbondenheid isoleert mij van de rest van de wereld. Dit wordt aangeduid door de wolken rond de weide.

De weg gaat verder: Ik kan niet blijven bij deze zuiver natuurlijke belevingen en kwesties. Ik voel, dat ik een grotere inhoud in het leven dien te vinden. Om die inhoud te vinden, moet ik allereerst alle verschijnselen en mogelijkheden helderder en scherper leren definiëren.

Dit laatste wordt duidelijk gemaakt door de weg, die ik ga, daar hier alles scherper en helderder wordt. Er komt echter een ogenblik, waarop ik in mijzelf een begrip bereik, dat ik binnen de termen van de wereld, waarin ik leef, niet meer uit kan drukken. Binnen de "zon" zie ik geen vormen meer. Maar ik voel mij gelukkig daarin. Wat er op duidt, dat ik in dit begrip onuitdrukbaar als het is, de kracht zal vinden om alles, wat in het leven werkelijk voor mij belangrijk is, steeds meer waar te maken.

Men noemt een dergelijke droom dan ook wel een inwijdingsdroom. Maar wanneer u een dergelijke droom krijgt, moet u niet onmiddellijk de wereld gaan verkondigen, dat U nu ingewijd bent. Er zijn mensen, die zoiets doen, maar dat is eenvoudig kolder. Want de droom duidt de mogelijkheid van een nieuw begrip of inwijding aan, maar zal u nooit de zekerheid van een werkelijke inwijding kunnen geven.

Een ander voorbeeld: Iemand droomt, dat hij b.v. in een auto of boot zit. Evenals in een oude komische film heeft hij op een gegeven ogenblik het stuurwiel nog in handen, maar er is geen stuurstang meer. Hij trapt op de remmen, de wagen reageert niet.

Dat kan natuurlijk een gewone droom zijn, veroorzaakt door een probleem, waarmee je zit, of het gevolg van pessimistische verwachtingen, die je kort voor het slapengaan koesterde. Het is echter zeer waarschijnlijk, dat die mens met deze droom zichzelf duidelijk wil maken: ik ben eigenlijk op hol geslagen. Ik zit in een situatie, waarin ik besef mijzelf niet meer meester te zijn.

Met welk voorbeeld naar ik hoop eens te meer duidelijk is geworden, dat een droom, onverschillig of zij stoelt op een geestelijke realiteit of niet, in de eerste plaats steeds weer een aanduiding geeft van eigen gevoelsinhouden en een onderbewust begrip voor eigen situatie duidelijk maakt. Dit is het belangrijkste van het dromen.

Er zijn uit de aard der zaak duizenden verschillende droombelevingen mogelijk. Er zijn b.v. mensen, die, terwijl zij in hun stoel even zitten te dutten, opeens ergens in een vliegtuig zijn, dat in nood verkeert. Zij spreken de mensen daarin bemoedigend toe, redden er een paar enz. enz. Later blijkt, dat inderdaad een vliegtuig is neergestort, ofschoon er geen geredden blijken te zijn.

Een heel gebruikelijke interpretatie luidt dan: Ik was daar in uitgetreden toestand om de mensen bij het overgaan, het sterven, bij te staan. Dit is natuurlijk wel mogelijk, maar het is niet direct waarschijnlijk, dat dit de juiste interpretatie is. Er zijn maar heel weinig mensen in de wereld, die dit werkelijk zouden kunnen doen.

Waarschijnlijker is, zeker wanneer blijkt, dat een dergelijke ramp inderdaad heeft plaatsgevonden rond die tijd, dat u de ramp hebt gevoeld. U hebt deze gebeurtenis dan verworpen, maar gelijktijdig in uw gevoelen uzelf tot deel van het gevoelde gebeuren, de ramp, gemaakt. Dit laatste deed u vooral om uw ontkenning van de werkelijkheid, uw neen tegenover een dergelijk gebeuren, duidelijk te maken.

Voor mensen met hooggeestelijke bedoelingen is het nadeel van deze verklaring natuurlijk, dat zij niet hoogdravend genoeg is. Maar ik trek mij er niets van aan. Want ik heb nog

heel wat dromen achter de hand. U trouwens ook, maar u komt voor die dromen en hun mogelijke betekenissen denk ik niet zo rond uit. En zo u er voor uit komt, doet u er altijd toch een sausje van geestelijke bewustwording of sociale bewogenheid overheen. Want bij dromen is het als bij vele puddingen: eerst de saus maakt ze werkelijk eetbaar.

God: U droomt, dat u in een tuin loopt. Er komt iemand naar u toe, misschien in een wit gewaad, en blijkt een leermeester te zijn. Deze neemt u mee naar een kleine ruimte, een tempeltje of zoiets misschien. U gaat daar zitten, luistert naar hem en hebt het gevoel, dat u iets belangrijks leert.

Is dit nu een reëel contact met een geestelijke meester? In 999 van de 1000 gevallen - ik wil graag optimistisch blijven - zal dit niet het geval zijn. Wel is hier iets anders tot uitdrukking gekomen: Er is een leercontact uitgedrukt, een behoefte tot leren duidelijk gemaakt. Het geheel geeft uitdrukking aan uw ogenblikkelijke afhankelijkheid, maar maakt tevens duidelijk, dat je je vrij wenst te maken uit deze afhankelijke situatie.

Iemand, die een dergelijke droom heeft, mag dus zeker niet stellen, dat hij voortaan een geestelijke meester heeft, die zijn problemen voor hem op zal lossen. Wel kan hij m.i. terecht konkluderen: ik zal alles moeten doen om uit mijn huidige situatie los te komen, want eerst dan zal ik verder kunnen komen.

Ik wil nog enige aandacht besteden aan dromen, die vaak interessanter zijn door hun optreden dan door hun inhoud. Ik doel hier op de z.g. zich herhalende dromen. Deze soort dromen ligt veel dichterbij een tweede werkelijkheid, dan praktisch elke andere vorm van dromen. In deze dromen leef je steeds weer in dezelfde - andere - wereld. Je bouwt er misschien een huis, of vervult er een taak.

Wanneer je wakker wordt, lijkt de indruk maar flauw te blijven hangen, vooral in het begin. Maar zodra je inslaapt, gaat de droom verder. Het is a.h.w., of haast elke nacht dezelfde fantasie zich voortzet. Wat meer is: in vele gevallen blijkt tijdens uw wakker-zijn in die droomwereld ook tijd verstreken te zijn.

Het tijdsverloop is niet parallel, zodat vaak in uw droomwereld maar één enkel of enkele uren verstreken zijn, terwijl u toch 18 uren op aarde wakker en actief bent geweest. Maar er is ook in de droomwereld tijd voorbijgegaan, terwijl u van de ontwikkelingen, die gedurende die periode plaats vonden, weinig of niets blijkt te weten. Het is a.h.w., of u in die andere wereld, tijdens uw stoffelijke activiteit, gerust of geslapen hebt.

Wanneer wij zo iets ontmoeten, mogen wij natuurlijk als vele simpele zielen zeggen: ach, je leeft nog wel op aarde, maar je bouwt alvast in de sferen aan het huisje, waar in je later zult wonen. Maar je kunt ook zeggen: ik heb voor mijzelf deel aan een tweede wereld. Dus niet: ik bouw alvast een huisje voor later, maar eenvoudig: ik leef op het ogenblik nog een tweede leven.

Wanneer je dit ervaart, zal het vooral in het begin heel erg moeilijk zijn een lijn te trekken van je eigen stoffelijk bestaan naar dat andere wereldje, dat vaak bovendien veel prettiger is, ook al blijven daar niet altijd alle tegenslagen uit.

Indien u in een dergelijke situatie verkeert, moet u zich eens af gaan vragen, wat uw belevingen in die droomwereld betekenen of betekend hebben voor uw reacties in uw eigen wereld. Vraag u daarnaast af, wat uw belevingen en reacties in uw eigen wereld betekend hebben voor uw beleven en gedrag in de droomwereld.

Ik wijs er op, dat deze zich herhalende dromen over het algemeen indruk maken en dus onthouden worden, zodat het zeer wel mogelijk is de door mij voorgestelde vergelijking te maken.

U zult dan tot uw verbazing waarschijnlijk moeten konstaten, dat veel van hetgeen u in die andere wereld doet, direkt gereleerd is met dingen, die u op aarde niet hebt kunnen doen. In dat geval is uw tweede wereldje in wezen een aanvullende wereld, daar u in de droomwereld steeds weer slaagt, waar u op aarde faalde. Hierdoor verandert uw benadering van de aardse problemen.

Belangrijk is verder, dat bij nadere beschouwing het gehele verloop in de droomwereld een logische sequentie is, volgens stoffelijke normen. Langzaamaan echter ontwikkelt de droomwereld vaak een afwijkende, eigen logica. Is dit het geval, dan stelt u duidelijk, dat op aarde uw innerlijke ontwikkelingen en uiterlijke praktijken zich in divergerende richtingen ontwikkelen.

3 Indien men zijn denken en gedrag op aarde enigszins tracht aan te passen aan hetgeen in de droomwereld geschiedt, zal men tot 'n synthese kunnen komen tussen de droomwereld en de werkelijkheid, zodat men zich ook overdag voortdurend van de waarden, krachten en mogelijkheden van die droomwereld bewust blijft.

In de dan ontstane situatie hebt u steeds weer het gevoel, dat u naar de krachten en middelen van die andere wereld kunt grijpen, wanneer u hier daaraan tekort zoude hebben. Het resultaat zal in de meeste gevallen zijn, dat men op aarde beter werkt, rustiger leeft en gelijktijdig in staat blijkt te zijn een deel van de onoplosbare problemen uit het stoffelijke bestaan a.h.w. over te schakelen naar de droomwereld, waarin zij wel oplosbaar blijken te zijn.

Op deze wijze kan men, dank zij deze dromen, komen tot een wijze van leven en denken, die niet voert tot een vluchten voor de stoffelijke werkelijkheid. Wel vindt men op aarde een steeds grotere evenwichtigheid van beleven en reageren. Daarnaast - en dit is volgens mij toch wel belangrijk - zal het ik juist worden aangepast, zowel aan de werkelijke mogelijkheden en behoeften van dit ik, als aan de eisen van het milieu, waarin het op aarde bestaat.

Iemand heeft eens gezegd: op aarde kun je een mens nooit werkelijk geestelijk genezen, maar je kunt hem vaak wel aan de geldende normen van zijn wereld aanpassen. De droom is een middel, waardoor u wordt aangepast, of waardoor u uzelve aanpast aan de eisen en normen van uw werkelijkheid.

Een dergelijke aanpassing kan zeer ver gaan. Vergeet niet, dat een mens onder allerlei invloeden dromen en visioenen kan hebben. Zelfs wanneer je cannabis india rookt, kunnen visioenen of hallucinaties optreden.

Een visioen is een werkelijkheid, indien men het

op zich beschouwt. Hierbij is niet belangrijk, of het uit jezelf voortkomt, of van elders in je wordt gelegd. Voor jou is het een werkelijkheid, die aanwezig is.

Elk visioen, elke werkelijkheid, die ik naast de stoffelijke beleef, kan ik alleen als mens blijven hanteren, wanneer ik deze integreer in het stoffelijke leven. Dit vormt voor vele mensen, die toch werkelijk geestelijke inwijdingen mee maken, de grote moeilijkheid. Zij worden gekonfronteerd met hogere wijsheid, hogere krachten, hoger licht.

Maar op het ogenblik, dat dit gebeurt, trachten zij over te stappen naar de wereld, waarin dit plaats vond. Zij stellen dus niet: hier heb ik iets, wat ik in mijn eigen wereld waar zal moeten maken, maar stellen eenvoudig, dit is een regel, een soort evangelium, dat eenvoudig waar moet zijn.

Zij reageren dan ongeveer als dat jongentje, dat stelde: Ik bedoel het zo goed met mijn medemensen, dat dit beloond moet worden door de steun van anderen. Ik wil het goede, dus moet ik subsidie hebben. In uw wereld kun je het misschien nog krijgen ook onder de huidige omstandigheden. Geestelijk is van zoiets echter geen sprake.

Zelfs in uw wereld reageert men vaak: wanneer dit jongentje het zo goed met anderen meent, moet hij maar eens een begin maken met de uitvoering van zijn plannen. Wanneer zo een goed begin is gemaakt, zullen wij hem misschien wel steunen.

Wanneer ik een inwijdingsdroom heb, kan ik de waarden daarvan niet zonder meer en onmiddellijk in de stoffelijke werkelijkheid omzetten. Wel kan ik aan de hand van die droom voor mijzelf bepalen, in welke richting ik in de stof zal gaan streven en werken. Wanneer dit werken reëel genoeg is en mijn streven een redelijke kans van slagen biedt, krijg ik inderdaad steun vanuit de geestelijke werelden. Maar alleen voor die facetten van het streven, die zonder dit niet te verwezenlijken zouden zijn.

Er zijn nog heel wat andere aspecten van de erkenningsmogelijkheden, die de droom bieden kan. Maar ik ben bang, dat u reeds nu langzaam in de voorbeelden dreigt te verdrinken. Ik wil echter toch op enkele punten, zij het wat minder plastisch, nog ingaan.

Elke projectie van het ik, die wij droom noemen, kan door herhalingen voor ons een buiten onze wereld voor ons bestaande werkelijkheid worden.

Wanneer wij die buiten ons staande werkelijkheid voortdurend innerlijk beleven, herhalen en zo a.h.w. bekrachtigen, wordt zij op een gegeven ogenblik zo werkelijk, dat wij met fragmenten daarvan voortdurend kunnen spreken of handelen, dat wij daaraan kracht, hulp, enz. kunnen ontleenen.

Dit feit werd de basis van een procedure, die bij vele inwijdingen voortkomt: het werkelijk maken van een droombeeld, uitgedrukt in een persoon.

Een dergelijke persoon is niets anders dan een persoonlijkheid, die van het totale en werkelijke ik werd afgesplitst. Ik heb in een dergelijk geval dus een deel van de eigenschappen, vermogens enz., die ik bezit, geprojecteerd buiten de begrenzingen, die naar ik meen voor mij bestaan.

Een dergelijke projectie heeft het voordeel, dat je hierdoor tijdelijk zonder de begrenzingen van het eigen denken kunt handelen, beseffen en reageren. Zij heeft het

nadeel, dat je er afhankelijk van wordt, zodat op de duur een soort Jekyll-Hide situatie kan ontstaan, waarbij de geprojecteerde persoonlijkheid de oorspronkelijke persoonlijkheid steeds meer begint te domineren.

Voor dit alles bestaan ook weer ingewikkelde en mooie verklaringen, maar in de regel geldt dit: Zodra ik een figuur buiten mijzelf heb geprojecteerd, afgesplitst van mijzelf dus - welke voor mij een volledige realiteit wordt - zal ik op het ogenblik, dat deze figuur niet alleen meer optreedt als uitvoerend orgaan voor mijn behoeften en wensen, maar eigen behoeften en wensen gaat tonen, deze ten koste van alles moeten afbreken. Ik doe dit door mij voortdurend te realiseren, dat zij niet werkelijk bestaat.

Want deze droom kan een mens soms tot waanzin voeren... De neiging jezelf te verheffen - iets wat vele mensen bezitten - brengt verder vaak de neiging het eigen ik voor te stellen als b.v. dicht bij God staande, of een bekleed zijn met bijzonder gezag, danwel het bezitten van bijzondere rechten t.a.v. de maatschappij.

Op het ogenblik, dat dit gebeurt, is er alleen sprake van een wensuitdrukking. Maar zodra dit door het bewustzijn als feit wordt geprojecteerd en als basis voor alle handelingen wordt overgenomen, hebben wij te maken met directe godsdienstwaanzin. Het gevolg is algehele aberatie t.a.v. elk menselijke noodzaak en sociale verplichting.

Het is duidelijk, dat de gemeenschap een dergelijk gedrag niet kan tolereren. Maar ook de mens zelf zal met een dergelijke afwijking van alle normaal gedrag en reageren niet kunnen leven. Want je kunt niet voortdurend volhouden, dat je b.v. God bent of Gods uitverkorene en in alle opzichten door die God wordt geleid en gesteund.

U moet nooit trachten krachtens een droom of inspiratie meer te zijn dan een ander: U kunt uw persoonlijkheid niet opeens veranderen. U kunt natuurlijk uzelf een andere naam geven. Maar kunt u daarmee ook uzelf veranderen? Indien u uzelf weet te veranderen, zullen anderen misschien de naam, die zij u plegen te geven, veranderen. Wie door het nemen van een andere naam echter meent zijn eigen mogelijkheden en eigenschappen eveneens te kunnen veranderen, loopt altijd vast.

Je moet altijd eerst je streven, je eigen wezen, aanpassen aan je gevoelens en idealen en dan je reacties op de wereld in overeenstemming hiermede veranderen. De droom geeft ook, wanneer zij stelt, dat b.v. God u iets komt vragen, daarbij wel aanwijzingen, maar over eigen toestand en behoeven.

In de droom erken je voortdurend de krachten van je ik. In de droom erken je voortdurend je mogelijkheden, je problemen, je moeilijkheden. Maar ook de oplossingen, die je innerlijk kent, maar waakbewust misschien niet aandurft.

De droom is een middel om de werkelijkheid te vinden. Maar je moogt die droom nooit in plaats van de werkelijkheid stellen. Want iemand, die droomt, zal op een gegeven ogenblik tot de werkelijkheid ontwaken. Iemand, die zijn droom in de plaats van de werkelijkheid stelt, zal zich aan die droom nooit volledig kunnen onttrekken, maar evenmin aan de werkelijkheid.

Er komt steeds weer een ogenblik, waarop je wakker schrikt in een werkelijkheid, die je eigenlijk niet meer kunt

verdragen. De enige uitweg, die dan nog blijft, is de algehele vlucht uit alle werkelijkheid in de waanzin, de zelfmoord, of-
erger nog- de totale karakterverandering, waardoor men tot vijand wordt van de gehele wereld, die men voortaan beschouwt als een vijand, die in alle middelen, aspecten en personen, aangevallen dient te worden, omdat zij de eigen grootheid bedreigt.

Er zijn vele werelden. Al die werelden kunnen invloed hebben op uw dromen. Er zijn wat men kosmische invloeden noemt. Er zijn perioden, waarin de geaardheid van uw dromen en de intensiteit daarvan mede door buiten u staande omstandigheden beïnvloed zal worden.

Het is zelfs mogelijk, dat een verhevigde gammastraling in de bovenste luchtlagen inwerkt, zodat potentiaalveranderingen in de atmosfeer ontstaan, die inwerken op uw reactie en uw droomleven. Dergelijke dingen hebben invloed, dat zal ik niet kunnen ontkennen.

Maar de droom blijft zelfs dan in de eerste plaats een weergave van uw eigen leven. Er kan nooit een kracht zijn, nooit 'n konstellatie van sterren, kosmische krachten, of zelfs maar engelen, die u dwongen om alleen dit te dromen en niets anders, ofschoon het uw wezen geheel vreemd is.

Zelfs indien u een boodschap van hogere krachten werkelijk ontvangen zou, zou u die nog steeds in eigen beelden en eigen associaties vertalen. Uw droom zal ook in dit geval in de eerste plaats uit uzelf voortkomen. Er bestaat geen invloed, die in de plaats van uw eigen wezensinhouden kan treden, in de droom, of terwijl u wakker bent.

Er bestaat ten hoogste een werkelijkheid buiten u, die tot meeklinken komt in de droom, die de gang van uw gedachten in een bepaalde richting doet gaan.

Wanneer men zich dit alles realiseert, zal men m.i. er ook toe moeten komen de droom te gebruiken als een middel tot zelferkenning. Dan zul je proberen je eigen bestaan, de waarde van je geloof, de problematiek van je werk en al dergelijke dingen meer in de dromen terug te vinden. En dan biedt de droom je vaak de mogelijkheid tot een geheel nieuwe benadering, geeft zij mogelijkheden aan, die je bewust niet wilde erkennen, omdat je bang was voor mogelijke consequenties, of vreesde door anderen voor een dwaas te worden gehouden.

Gebruik dan toch eens dergelijke benaderingen, voorzichtig, experimenteel, maar gebruik ze. U zult ontdekken, dat uw zelferkenning wordt uitgebreid met menige erkenning t.a.v. de wereld, waarin u leeft en de mogelijkheden, die u werkelijk in die wereld bezit.

U zult ontdekken, dat uw dromen een schakel vormen in een keten, die u ergens verbindt met een onbekende oneindigheid, maar die wel degelijk ook verbonden is met uw stoffelijk bestaan.

U zult dan beseffen: dromen zijn niet alleen maar een psychische uitlaat, die voor mij geschapen is, zij zijn daarnaast een mogelijkheid tot zelferkenning, tot juiste realisatie van hetgeen de wereld en de mensen in de wereld voor mij betekenen en op grond daarvan zal ik mij in dit leven beter kunnen oriënteren. Zoals ik de geestelijke waarden van dit leven op een juistere en meer harmonische wijze zal kunnen beleven.

Dit is dan mijn inleiding. U kunt na de pauze hierover - beperkt - debatteren. Wilt u vragen stellen over uittredingen of bepaalde typen van dromen, ik zal u gaarne te woord staan, mits de vraag niet al te persoonlijk wordt.

Zoudt u komen met voor mij bruikbare persoonlijke dromen, dan dient u zich wel te realiseren, dat elke mens anders is. Ik geef u dan een zo algemene interpretatie, dat U toch zelf heel wat werk zult moeten doen, voor u in staat ben de verklaring ook voor uzelf juist te gebruiken.

Nu dank ik U voor uw aandacht en wens u een aangename pauze toe.

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

Zo, vrienden.

Ik hoop, dat u een aangename pauze hebt doorgebracht. Wij zullen nu zien, wat de inleiding aan vragen en commentaren heeft opgeleverd. Ik zal beginnen met hetgeen schriftelijk is binnengekomen.

x Zijn dromen, die later waarworden, dus voorspellend, ook in uw zin dromen?

- Het zijn dromen. Er bestaan dus inderdaad voorspellende dromen. Vele verklaringen voor dit effect bestaan, waarvan ik er slechts enkele zal noemen, daar deze vraag anders tot een volledig onderwerp uit zou moeten groeien.

1 De mens voelt heel veel dingen in de nabije toekomst aan, maar durft zich dit meestal niet te realiseren. Bij de verhoging van de bewustzijnsdrempel - slaap - vallen inhibities weg en komen de impulsen vrij. Zo ontstaat een droom, die deels, maar nooit in zijn geheel en met alle details, de weergave is van een toekomstig gebeuren.

Daar de belangrijkste punten van een dergelijke droom jezelf of je eigen waarnemingen betreffen, zul je dit later herkennen en daaruit afleiden, dat de droom geheel juist was. Deze vorm is de meest voorkomende.

2 De tijd is in een bepaalde dimensionale verhouding een overzichtelijke en als elke afmeting afmeetbare factor. Bij uittreding bereikt men soms die toestand. Voor de geest is deze toestand echter een meer voorkomend verschijnsel dan voor de mens.

Bij het beschouwen van de tijdslijn wordt het ik echter getrokken door harmonische factoren. Men ziet dus vooral die punten en details, waarmee je zelf verbonden bent. Een mens zal in dergelijke gevallen geheel juist een detail van de toekomst zien, wat inderdaad plaats vindt en zelfs in vele gevallen na het ontwaken ook geheel juist aan anderen kan worden weergegeven.

Men zal echter dan de betekenis van een dergelijk detail voor zich redelijk willen verklaren en zal hierdoor samenhangen veronderstellen, die mogelijk niet of niet zo bestaan.

Voorbeeld: Een vrouw droomt in 1943, dat Canadezen door de straat trekken, waarin zij loopt. Er wordt geschoten en valt achter een heg neer om zo aan een kruisvuur te ontkomen.

Zelfs de datum was haar in de droom bekend.

Zij verklaarde toen gedroomd te hebben dat Nederland op die dag bevrijd zou worden. De gedroomde situatie trad inderdaad op, maar tijdens de luchtlandingen rond Arnhem. Zoals u weet, liet de bevrijding zich nog lang wachten.

Ik geef dit voorbeeld, omdat het illustreert, hoe een mens een fragment uit de tijd geheel juist kan waarnemen, maar tevens duidelijk maakt hoe de bijgevoegde rationalisatie de konklusies, die men trekt, vervalsen kunnen.

Dit zijn twee van de vele verklaringen, die men voor het optreden van voorspellende dromen kan geven. Over het algemeen stellen wij echter:

Een mens kan inderdaad voorspellend dromen. Men dient hierbij echter steeds in aanmerking te nemen, dat mogelijk slechts enkele elementen uit de droom werkelijk tot waarheid zullen worden.

Bij het werk van goede helderzienden worden wij met dergelijke mogelijkheden gekonfronteerd. De helderziende neemt inderdaad waar. Maar wat wordt waargenomen? In vele gevallen voornamelijk de gedachten en invloed van degene, die men de voorspelling doet. Men kan hier de proef op de som nemen door gekoncentreerd eigen gedachten en stemming te veranderen tijdens een dergelijke seance. Men zal in de meeste gevallen konstateren, dat de uitspraken van de helderziende overeenkomstig veranderen. Wat dan weer bewijst, dat telepathische elementen in de voorspellingen een grote rol spelen.

Zelfs indien een helderziende werkelijk iets in de toekomst waarneemt zonder beïnvloeding door uw gedachten, zo zal hij of zij toch een samenhang veronderstellen, die waarschijnlijk niet juist is. Je kunt dan later wel zeggen: dit is inderdaad voorspeld, maar kan dan niets doen om het waarworden van de voorspelling te beïnvloeden of te voorkomen, omdat men door de verklaring de werkelijke inhoud van de voorspelling eenvoudig ovdr het hoofd heeft gezien.

Voorspellingen, komende uit dromen of langs andere wegen, worden door de mens bovendien zelf vaak in afwijkende zin verklaard. Hiermede hebben wij zelf ervaringen opgedaan. Vóór de watersnoodramp in Zeeland voorspelden wij -letterlijk: grote nood en wateroverlast door dijkval in het mondingsgebied van de grote rivieren.

Dit was volgens ons geheel juist geformuleerd. Maar de mensen, die dit hoorden, dachten eerder aan een betrekkelijk onschuldige overstroming ergens in de Betuwe.

Ten laatste dit: een helderziende kan vaak toekomstige ontwikkelingen beter aanvoelen of waarnemen, dan iemand die zijn vermogens op dit terrein minder gebruikt en geoefend heeft. Iedereen heeft echter dergelijke gevoeligheden.

Uitspraken over de toekomst dient men, daar interpretaties enz. misleidend kunnen zijn, ten hoogste als waarschuwing te gezien, maar kunnen nooit zonder meer als toekomstige zekerheden worden beschouwd.

Kunt u een uitleg geven over z.g. vlieg- en valdromen?

De meest eenvoudige is deze: Wanneer het hoofdeinde van uw rustplaats beroerd wordt, krijgt u vaak een valdroom. Gebeurt iets dergelijks bij de voeten, dan volgt vaak een vliegdroom. Oorzaak: een lichte verstoring van de evenwichtsorganen, welke prikkel binnen het kader van de droom wordt geïnterpreteerd. Dit is de meest voorkomende oorzaak van

vlieg en valdromen.

Dan is het mogelijk, dat men zich zeer onzeker gevoelt en a.h.w. het gevoel heeft boven een afgrond te balanceren. Angst voor mislukkingen kan, vooral in een dergelijke toestand, eveneens aanleiding zijn voor een z.g. valdroom. Zoals gevoelen van meerwaardigheid, contact met hoge machten enz. soms zal voeren tot een z.g. vlieg-droom. Ofschoon in deze gevallen de vlieg-droom zeker niet meer voorkomt dan het gevoel zeer groot te zijn.

Ik wil hieraan toevoegen, dat ook bij uittredingsdromen het gevoel zeer groot te zijn - of beter alle anderen zeer klein te zien - vergelijkenderwijze 15c.m. tegenover een normale lichaamslengte. Dit alleen, wanneer sprake is van waarnemingen tijdens uitgetreden toestand in de stof.

x Ik heb wel eens gehoord, dat tijdens de slaap een soort sorteerproces plaats vindt van de belevingen van de vorige dag.

- Tijdens de slaap vindt geen sorteerproces plaats, althans wanneer u sorteren beschouwt als een soort op orde brengen of uitzoeken.

Wel zal gedurende de slaap een volledige ontspanning optreden, waarbij ook de hersenactiviteit tot een minimum afneemt. Gedurende een normale slaaperiode zal dit 2 à 3 perioden van hoogstens een half uur het geval zijn. In deze perioden verdwijnen zwakke herinneringen naar de achtergrond, terwijl sterke belevingen, vooral emotionele belevingen, a.h.w. beter worden gefixeerd, ook wanneer zij uit het waakbewustzijn verdrongen worden. Er is dus wel sprake van een zekere selectie, waarbij associatief soms ook zwakkere herinneringen uit het verleden weer meer op de voorgrond komen.

Gemiddeld wordt rond 56% van de belevingen op de dag verzwakt en naar het onderbewustzijn verwezen. Onder suggestie kunnen de meeste mensen, zelfs nog jaren later, van die terzijde gestelde herinneringen, nog rond 2/3 terugbrengen.

Sorteerproces lijkt mij dus geen juiste term. Wat een beïnvloeding van het droomleven hierdoor betreft: Sterke emoties, belevingen, die je geheel in beslag nemen, hebben de neiging middels associatieve processen andere beelden en voorstellingen wakker te roepen. Het zijn vooral dezen die in de droom tot uiting plegen te komen.

Directe herinneringen omtrent alles, waarvan men recent kennis heeft genomen, treden wel vaak op als verklarende factoren, waardoor de droom een "verhaal" wordt. Voorbeeld:

U hebt onlustgevoelens. Oorzaak een vijandschap tegenover een medemens. Dit wordt vaak bewust niet eens beseft. U hebt bovendien juist de rode Pimpernel gelezen. Droom: U staat als beul aan de guillotine, uw vijand wordt, compleet met kanten lubben, het schavot opgeleid - en ontsnapt misschien toch nog.

Het verhaal dient hier als kader voor een reeks verdrongen impulsen, die zo tot uiting komen. De beleving in de droom blijkt dan vaak bovendien de ergste gevoelens uit uw emotionele opmaak te expurgeren.

x Dame heeft een goed huwelijk, maar droomt al jaren lang regelmatig, dat haar man omgang heeft met een andere vrouw. Wat is de oorzaak?

- Waarschijnlijk heeft zij innerlijk het gevoel, dat zij

niet goed genoeg is voor haar man.

Een dergelijke droom komt voort uit de angst te verliezen. Oorzaak: het gevoel geen houvast te hebben. Gezien het gestelde neem ik aan, dat hier sprake is van een gevoel zelf tekort te komen en te schieten. De nadruk op de ontrouw van de ander lijkt mij kentekenend voor een besef van eigen onvolkomenheid binnen het huwelijk.

Indien men dergelijke dromen omzet in een zekere achterdocht tegenover de ander, terwijl men hieruit voor een veranderen van eigen gedragingen geen lering trekt is het overigens heel goed mogelijk, dat de gedroomde omstandigheden eens werkelijkheid worden.

x Kunt U een aanwijzing geven ter bevordering van uittreding?

- Ik meen niet, dat het redelijk en zonder gevaar is, U een dergelijke aanwijzing te geven.

Uittreding is een natuurlijk proces, dat bij praktisch 99 op de 100 mensen voorkomt, maar slechts zelden bewust wordt beleefd. De reden voor het wegvallen van herinneringen hieraan is, dat de beleving en de mogelijkheden van een andere wereld voor het ik nog niet werkelijk aanvaardbaar zijn.

Religieus zou men het als volgt kunnen formuleren: Je treedt binnen in het Koninkrijk Gods, maar bent nog niet in staat de konsekwenties hiervan te dragen in de eigen wereld, waardoor een herinnering hieraan eerder schadelijk dan bevorderlijk voor de eigen ontwikkeling zou zijn.

x Het schijnt mogelijk te zijn, dat mensen zich splitsen en zich zo naar geheel andere plaatsen begeven. Is dit uittreding, of een geheel ander verschijnsel?

- Er is soms een analogie. Maar onder uittreding verstaan wij meestal, dat een deel van het bewustzijn in een andere dan menselijke wereld belevingen heeft of waarnemingen doet. Uittreding in de eigen wereld bestaat, maar beperkt zich eveneens tot waarnemen.

U doelt op de z.g. astrale verdubbeling, waarbij een deel van het ik wordt afgesplitst en zelfs tot waarneembaarheid verdicht kan worden, zodat dit deel bepaalde taken op aarde kan vervullen.

In dit verband wijs ik u op de verslagen van de Royal Society voor Phsychical Research van 1904. Hierin treft u een verslag aan omtrent een fakir uit Calcutta, die op zich nam volgens deze methode een brief over te brengen aan de redactie van een bepaald blad in Engeland.

Typierend hier is, dat de brief volgens de mensen in Engeland ontvangen was en gelezen. Men kende de inhoud inderdaad, maar de brief zelf bleek niet meer terug te vinden te zijn. De beschrijving van de bode toonde in gelaat en gestalte grote overeenkomst met de fakir.

Opvallend is verder, dat, indien men rekening houdt met het tijdsverschil, volgens de verklaring de brief ongeveer 3 uren nadat de fakir aan zijn opdracht begon, werd afgegeven, terwijl deze in Calcutta ongeveer 1½ uur in trance bleef. Hieruit kan afgeleid worden, dat de boodschap t.m. een uur na het ontwaken van de fakir werd afgegeven, ofschoon deze bij zijn ontwaken verzekerde, dat hij de brief aan de juiste persoon ter hand had gesteld.

Men probeerde het gehele geval o.m. te verklaren met sterke suggestie of hypnose op afstand, maar geheel houdbaar.

is dit niet.

Volgens mij was hier sprake van astrale verdubbeling, waarbij ook de brief astraal werd verdubbeld. De onvindbaarheid van het ontvangen schrijven pleit hiervoor en tegen een direct transport van de oorspronkelijke brief.

x Maar soms heb je het gevoel van de aanwezigheid van iemand, zonder dat er iets zichtbaar is. Toch heb je het gevoel, dat je een boodschap krijgt en kun je deze ook noemen.

- In dit geval kan er sprake zijn van een waarneming door anderen in uitgetreden toestand. De boodschap kan verklaard worden door een telepathisch contact.

x In verband met de vliegdroom: deze geeft een opheffen van de zwaartekracht en is zo intens beleefd, dat hij steeds weer in de herinnering opkomt. Wat betekent dit?

- In de meeste gevallen zal men dit toch psychologisch moeten verklaren en wel als gevolg van het gevoel, dat een bepaald probleem werd opgelost. Waarschijnlijk wenst men zich de feitelijke toestand van toen niet meer te herinneren, daar zij zeer onaangenaam was. Het gevolg is, dat de toch zeer intense beleving in het geheugen wordt vervangen door een herinnering aan de droom. Dit is de meest voorkomende juiste verklaring.

Ik wil hieraan toevoegen, dat vliegdromen uit de aard der zaak niets met een werkelijke opheffing van de zwaartekracht te maken hebben. Maar in een toestand van verrukking of concentratie kunnen bepaalde personen zich wel boven de aarde verheffen. Getuigenissen in deze zin zijn beschikbaar, zowel over het medium Home als b.v. omtrent Ignatius van Loyola, die volgens de levens der heiligen enkele malen in verrukking voor het altaar verzonken was en daarbij rond 50 c.m. boven de aarde zweefde zonder zichtbare steun. Dergelijke verhalen doen ook de ronde omtrent bepaalde fakirs en tovenaars.

Onder de laatste noemt men vaak ook Simon, de tovenaars, die in de handelingen der apostelen genoemd wordt. Deze was echter naar mijn beste weten een koorddanser.

x Is er een meester of magier voor nodig om uit te treden en zich vervolgens zichtbaar te manifesteren? - Men veronderstelt dit kennelijk wel. Wij horen dergelijke verhalen o.m. over Appolonius en andere groten uit het verleden vertellen. Steeds weer verklaart men, dat dergelijke mensen in staat waren zich te verdubbelen en op twee plaatsen gelijktijdig aanwezigplachten te zijn.

Om u duidelijk te maken, dat dit niet alleen aan ingewijden voorbehouden is, verwijs ik u naar gegevens uit het duitse onderzoek der parapsychologie. Men noemt hier het geval van een schoolmeisje, dat in een klas zit te dromen, terwijl haar onderwijzeres en kameraadjes haar gelijktijdig buiten in de tuin zien lopen.

Men kan in dit geval spreken van een onwillekeurige verdubbeling, maar de gegevens laten er geen twijfel aan bestaan, dat inderdaad sprake was van verdubbeling.

Ik stel dan ook, dat deze mogelijkheid niet voorbehouden is aan de fakir, de ingewijde, de grootmeester enz., maar een van de mogelijkheden is, die inherent zijn aan het menselijke bestaan. De mens heeft nu eenmaal buiten zijn lichaam nog meerdere voertuigen, die hij onder omstandigheden bewust - soms ook onbewust - kan projecteren en gebruiken. Het enige, wat men verder kan zeggen, is, dat fakirs enz.

dit vermogen geoefend hebben en met het gebruik ervan ervaring hebben opgedaan, terwijl de doorsnee mens zich niet eens van het bestaan van dit vermogen bewust is.

x Is de weerkaatsing van licht door de gestalte in dit geal een suggestief effect of werkelijk?

- Wanneer sprake is van een materialisatie, dus een zichtbaar worden van de vorm is er ook sprake van een werkelijke lichtweerkaatsing,

x U heeft vele goede droomvoorbeelden gegeven, maar een ding niet genoemd. Daarom waag ik het u te vragen, welke betekenis wij moeten hechten aan de sexuele droom.

-- Zij is gemeenlijk de uiting van een lichamelijk drangverschijnsel. Men dient er rekening mee te houden, dat het menselijke organisme wel degelijk als dierlijk mag worden beschouwd en als zodanig onderhevig is aan de inwerking van zekere interne secreties, terwijl zelfs uiterlijke factoren een soort dwangreactie ten gevolge kunnen hebben.

Ik spreek hier over het lichaam, niet over de mens als geheel. Het is dus zeer wel mogelijk, dat krachten in het lichaam of invloeden van buitenaf de sexuele drang doen ontvlammen.

Gelijktijdig heeft de mens echter een mentale discipline, waardoor een direct toegeven aan een dergelijke drang, of in sommige gevallen zelfs maar het erkennen van deze impulsen, hem bewust onmogelijk is.

Het gevolg is duidelijk: het lichaam moet zijn spanning kwijt, inhibities en gedragsnormen vallen in de droom grotendeels weg of kunnen gesublimeerd worden. Het gevolg is, dat de sexuele beleving naar de droom wordt overgebracht en ook sexuele ontladingen plaats vinden.

Voorbeeld: in vele kloosters hebben de nonnen sexuele dromen. Het middelpunt van hun beleving - in de slaap en zeker niet bewust gezocht - de Christusfiguur was. De redenen voor deze sublimatie is duidelijk: deze vrouwen hebben kuisheid beloofd, maar zijn volgens hun eigen opvatting bruiden van Jezus. Voor hem bestaan dus geen beperkingen.

Lichamelijk bestaat voor de meeste mensen behoefte aan sexuele ontlading. Dit gaat gepaard met emoties. Men kan met allerlei middelen wel de frequentie van dergelijke behoeften verminderen, maar deze niet altijd geheel teniet doen. Het gevolg is de droom, waarin Jezus aan de vrouw in haar droom verschijnt, terwijl zij gelijktijdig een sexueel hoogtepunt bereikt.

Indien u mij een korte afwijking toestaat: naar mijn mening maakt de mens juist op dit terrein een grote fout. Enerzijds stelt hij sexualiteit voor als iets zeer bijzonders, iets zeer heiligs, terwijl hij aan de andere kant de sexualiteit behandelt als een bijzondere en luxueuze genotsfactor. Hij associeert sexualiteit enerzijds met zondigheid en aan de andere kant met de hoogste verrukking.

Ik meen, dat men reëel zou moeten zijn en toe zou moeten geven, dat sexuele drang een verschijnsel is, dat vergeleken kan worden met b.v. honger. Eerst wanneer men dit punt vol werkelijkheidszin benadert en begrijpt, dat de mentale en psychische belangrijkheid van de sexualiteit door psychische en mentale factoren bepaald wordt, die weinig of geen verband houden met de lichamelijke behoeften, zal men m.i. in staat zijn de sexualiteit op werkelijk volwassen wijze te benaderen.

Dan heeft dit niets meer te maken met sociale gedrag norms, maar met zelfwaardering en zelfuiting voor de mens zelf. In de dromen zien wij langs vele wegen ontwijkingen ontstaan van de geldende sociale gedrag norms, zonde besef enz.

x Is de overgegang nog in staat tot een dergelijke beleving of

- Voor de overgegang bestaat er geen sexe of sexualiteit meer. Kort na de overgang is er echter een fase, waarin je nog hoofdzakelijk teert op je materiele ervaringen, die je a.h.w. gebruikt om al het nieuwe aan te duiden, een naam te geven.

In de ze periode associeer je alle geestelijke ervaringen nog met voor jouw gevoel vergelijkbare stoffelijke belevingen en daardoor komt er nog wel iets van sexualiteit naar voren in het contact met de wereld. Al snel beseft men, dat dit geen werkelijke vergelijking is. Men verandert dan in de richting van een meer platonische liefde en op de duur gaat de erkenning over in een soort verbondenheidsgevoel, waarbij persoonlijke kontakten en uitingen eigenlijk niet meer van belang zijn en het besef, dat anderen bestaan alleen reeds voor je gevoelen bepalend is.

En hiermede, vrienden, meen ik zo langzaamaan aan een kort slotbetoog toe te zijn.

Ik heb met genoeg en belangstelling naar uw vragen geluisterd en hoop alleen maar, dat u met een zelfde genoeg en belangstelling naar mijn antwoorden hebt willen luisteren. Wat mij is op gevallen, is dit :

De droomwereld als zodanig is voor de meeste vraagstellers kennelijk eerst werkelijk belangrijk, wanneer zij een realiteit is. Dit, terwijl men niet schijnt te beseffen, dat die veel geroemde menselijke werkelijkheid voor een groot deel een droom is.

Want ook uw beeld van de werkelijkheid op aarde wordt zo zeer bepaald door uw eigen denkbeelden en associaties, dat hierdoor de feiten voortdurend vervalst worden. Wat de droom doet, komt in vele opzichten op hetzelfde neer: De droom neemt uw associaties en bouwt u daaruit een wereldbeeld.

Wanneer hieraan een impuls van buitenaf door zou kunnen dringen, zo wordt zij gewoon geïntergreerd in het totaalbeeld. Voor de doorsnee mens is het verschil tussen droom en z.g. werkelijkheid dan ook meestal niet zo groot.

Misschien vindt u dit hatelijk, maar het is toch werkelijk niet zo bedoeld. Uw droom is uw werkelijkheid en u kunt misschien als tegenbewijs zeggen, dat het voor u niet mogelijk is in een droom onder een auto te komen en in een ziekenhuis wakker te worden. U hebt gelijk.

Maar u kunt in een intense droom door een auto overreden worden en daar een psychisch trauma mee oplopen, dat zich ook in bepaalde fysieke verschijnselen manifesteert. Een graadverdeling van werkelijkheidswaarde tussen droom en menselijke werkelijkheid is dan ook wel te geven, maar ik meen toch, dat een werkelijk en definitief begrenzen van beide ervaringsgebieden in de mens niet goed mogelijk is.

Wij weten, dat bepaalde mensen denken en dromen over het lijden van Jezus en als gevolg daarvan zijn wonden vertonen, de stigmata. Maar de stigmata zijn niets anders dan langs psychische weg veroorzaakte traumata, waarbij niet de werkelijke wonden van Jezus geheel worden geïmiteerd, maar

een benaderende omschrijving van de veronderstelde wond door het lichaam word gegeven, eventueel compleet met afscheiding van plasma en enkele bloeddruuppels, wanneer de identificatie een hoogtepunt bereikt. Maar voor mij is ook dit deel van een droom.

Je kunt dit werkelijkheid noemen, maar het is geen stoffelijke werkelijkheid zonder meer, maar slechts een stoffelijk kenbaar worden van iets, wat in de mens bestaat.

Wanneer wij zoeken naar erkenningen in de droom en de droomwereld, dan moeten wij eerst beseffen, dat het verschil tussen droom en werkelijkheid voor ons niet werkelijk zo groot is, als wij veronderstellen. Het verschil ontstaat eerst door onze geheel andere interpretatie.

In de droom wordt wel degelijk je eigen werkelijkheid kenbaar en wordt het eigen ik geopenbaard. Er is een grote overeenkomst tussen de reactie van mensen op hun droomwaarden en de reactie van profeten op innerlijke belevingen, die zij aan God toeschreven. Want ook dit is in wezen droom, niet een stoffelijke en algemeen geldende werkelijkheid. Indien U meent, dat God door u spreekt, zo is dit een persoonlijke werkelijkheid, geen concreet feit zonder meer. De profeten maken echter ook duidelijk, dat deze persoonlijke werkelijkheid wel degelijk een feitelijke kracht en mogelijkheid bevat op het ogenblik, dat je haar in de algemene werkelijkheid gebruikt. U zoudt het zelfde kunnen doen. Want ook u leeft in een wereld, waarin droom en concrete feiten gemengd zijn.

Wat ik met mijn betoog van heden vooral beoogde, was U op deze mogelijkheid te wijzen. Uit de droom kun je het wezen kennen, zoals je uit de werkelijkheid vaak beter de betekenis en waarde van de droom zult leren beseffen. Ik wilde u duidelijk maken, dat je de innerlijke werkelijkheid niet zonder meer gescheiden kunt houden van een uiterlijke werkelijkheid.

Droom en innerlijke werkelijkheid bevatten gegevens waardoor je in het leven beter, sneller en juister kunt leren reageren. Zij zijn werktuigen in de stoffelijke werkelijkheid, die hierdoor zovele waarden kan bevatten, dat de droomwereld als gevolg hiervan weer veranderingen ondergaat.

Ten slotte dit: De meeste droomwerelden omvatten meer dan uw stoffelijke wereld, al blijven het dromen. Het leven van de mens rijkt nu eenmaal verder dan de materie en uw droomwerelden geven vaak aan, tot welke geestelijke werkelijkheid u reeds mede bewust kunt behoren. Maar alle leven en alle sferen zijn in wezen niets anders dan een deel van de werkelijkheid, die u vandaag bent. Wat u bent in de geest en op aarde is steeds één geheel.

Werk dan met de eenheid, die je bent. Schenk aandacht ook aan je dromen, je inspiraties, impulsen, of zij nu van God, de geest of elders komen volgens je huidig denken. Erken, dat ook deze dingen geheel deel van U zijn. Streef op grond hiervan naar een eenheidserkenning, die al het andere onbelangrijk maakt.

Dit lijkt mij het belangrijkste van alles.

Goeden avond.

-0-0-0-0-0-

d.d. 5 maart 1971